

BLAHA BÉLA

1915. október 29. Hódoscsépány, Borsod vármegye -
1970. március 27. Budapest



MTI/MTVA Fotóarchívum/Tormai Andor

FŐBB TISZTSÉGEI

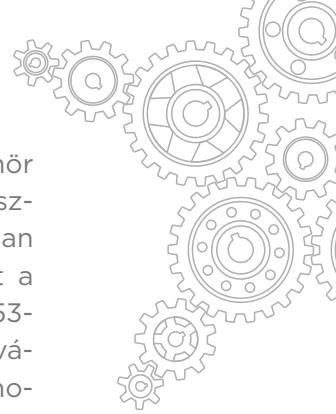
A Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete főtitkára, illetve elnöke	1951. július–1967. január
Az MSZMP KB tagja	1959. december 5.–1966. december 3.
A Szakszervezetek Országos Tanácsa elnöke	1967. január–1970. március 27.

PÁLYÁJA

Apja, Blaha István vājár volt, anyját Róth Valériának hívták. Szülei rajta kívül még tizenhárom fiatalabb testvérét nevelték. Fia, Blaha Béla bányamérnök, a Magyar Szénbányászati Tröszt munkatára 1976–1983 között a Komárom Megyei Rendőr-főkapitányság III/II. Osztálya szigorúan titkos (SZT) állományú tisztjeként szolgált.

Az elemi iskola kijárása után két polgári osztályt végzett, majd tanulmányait félbehagyva három évig napszámosként kereste a kenyerét. 1933-ban az ózdi medencében lévő királdi barnaszén bányüzemben kapott állást, előbb csillésként, segédvájárként, 1938-tól vājárként dolgozott. Belépett a Magyarországi Bánya- és Kohómunkások Országos Szövetségébe, s megválasztották a szakszervezet királdi csoportjának elnökévé. 1939–1941 között a VIII. utászzászlóaljnál letöltötte sorkatonai szolgálatát, ez idő alatt 1940-ben részt vett az észak-erdélyi bevonulásban. 1942-ben póttartalékosként ismét behívták, áprilisban a műszaki aknászokkal a szovjet frontra került, egy év múlva, 1943-ban a Don-kanyarból tért vissza alakulatával. 1944 tavaszán a tizenkét órás munkaidő és a rossz ellátás miatti tiltakozás szervezőjeként csendőri felügyelet alá helyezték. A katonai mozgósításnak nem tett eleget, három hétig a bányában bujkált.

1944. december végén belépett a Magyar Kommunista Pártba, a királdi alapszervezet vezetősége mellett munkahelyén az üzemi pártvezetőségbe és a szakszervezet helyi elnökségébe is bekerült. 1945. áprilisban a Magyar Bányamunkások Szabad Szakszervezete országos közgyűlésén az országos nagyválasztmány tagja lett. 1947-től a bányászszakszervezet ózdi kerületi titkáráként tevékenykedett, részt vett a majd 1948. júniustól, a debreceni két hónapos pártiskola elvégzését követően a szociáldemokrata



és a kommunista párt fúziójával megalakult Magyar Dolgozók Pártja Borsod-Gömör vármegyei bizottságának bányászfelelőse, 1949-től a megyei pártbizottság ipari osztályának vezetője volt. 1950-től az egyéves pártfőiskolán tanult, majd 1951. júliusban megtették a Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete főtítkárának (1953–1956 között a megváltozott szervezeti rend szerint a szakszervezet elnöki tisztét töltötte be). 1953-ban a népfront Borsod-Abaúj-Zemplén megyei listáján országgyűlési képviselőnek választották, s az egyéni választókerületek bevezetéséig, 1967-ig a pártállami törvényhozás tagja maradt.

Az 1956-os forradalom leverése után november közepén csatlakozott a Magyar Szocialista Munkáspárthoz. 1959. decembertől 1966. decemberig a párt Központi Bizottságának, valamint 1958–1969 között a Központi Népi Ellenőrző Bizottságnak a tagja volt. 1957–1961 között elvégezte a bányaiipari technikumot. 1965. áprilisban a főtítkári helyett az elnöki posztot kapta meg a bányászszakszervezetben. 1967. januárban megválasztották a Szakszervezetek Országos Tanács (SZOT) elnökévé, amely elsősorban a protokolláris feladatok ellátásával járt (a tényleges hatalom Gáspár Sándor főtítkár kezében összpontosult), valamint élete végéig a bányászszakszervezet elnökségi tagja maradt.

FORRÁSOK

Az MDP KV Titkársága 1951. július 18-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 276. fond 54/152. őrzési egység. http://www.digitarchiv.hu/faces/frameContentGenerator.jsp?ADT_ID=39998&MT=1 (A letöltés ideje 2015. június 21.)

Az MSZMP Politikai Bizottsága 1965. április 13-i ülésének jegyzőkönyve Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 288. fond 5/363. őrzési egység http://www.digitarchiv.hu/faces/frameContentGenerator.jsp?ADT_ID=2180&MT=1 (A letöltés ideje 2015. június 21.)

IRODALOM

Dokumentumok a magyar szénbányászat történetéből. Összeállította és a bevezetőt írta Erdmann Gyula és Pető Iván. Kossuth Kiadó, Budapest, 1975.

Tóth Béla: *Blaha Béla (1915–1970).* Bányaiipari Dolgozók Szakszervezete, Miskolc, 1982. (Minikönyv)